యజ్ఞోపవీత ధారణవిధి

భో ! దీప బ్రహ్మ రూపేణ సర్వేషాం హృదిసంస్థితః ।
అతస్త్వాం స్థాపయామ్యద్య మదజ్ఞాన మపాకురు ॥

అగ్నినాగ్నిరిత్యస్య కాణ్వోమేధాతిథి రగ్ని ర్గాయత్రీ ॥ జ్యోతిప్రజ్వలనే వినియోగః॥

అగ్నినాగ్నిస్సమిధ్యతే కవిర్గ్ర ృహపతిర్యువా।హవ్యవాడ్జుహ్వాస్యః॥

దీపదేవతాయైనమః(1ఉంటే)దీపదేవతాభ్యాంనమః(2ఉంటే)దీపదేవతాభ్యోనమః(3లేదా3కంటే ఎక్కువ ఉంటే) అలంకరణార్థం కుంకుమం సమర్పయామి॥

అపవిత్రః పవిత్రోవా సర్వావస్థాం గతో పివా ।
యస్స్మరేత్పుండరీకాక్షం సబాహ్యాభ్యన్తరశ్శుచిః ॥
పుండరీకాక్ష ,పుండరీకాక్ష ,పుండరీకాక్షాయ నమో నమః ॥

ఆచమ్య॥(ఓం కేశవాయ స్వాహా..........శ్రీకృష్ణాయ నమః)

పృథివ్యాః మేరుపృష్ఠ ఋషిః ।కూర్మో దేవతా ।సుతలం ఛందః ॥ఆసనే వినియోగః ॥

పృథ్వీత్వయాధృతా లోకా దేవిత్వం విష్ణునా ధృతా ।
త్వం చ ధారయ మాందేవి పవిత్రం కురుచాసనమ్ ॥ అనంతాసనాయ నమః॥

అపసర్పన్తు తే భూతా యే భూతా భూమిసంస్థితాః ।
యే భూతా విఘ్నకర్తారస్తేనశ్యన్తు శివాజ్ఞయా ॥

ఏవం గుణవిశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ శ్రీమాన్......గోత్రః ......శర్మాభిధేయః ధర్మపత్నీ సమేతో**2**హం శ్రీమతః ......గోత్రస్య.........శర్మాభిధేయస్య ధర్మపత్నీ సమేతస్య మమ సకుటుంబస్య సబాంధవస్య అస్మాకం సహకుటుంబానాం క్షేమస్థైర్య విజయ అభయ ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యాభి వృద్ధ్యర్థం ధర్మార్థ కామమోక్ష చతుర్విధ ఫల పురుషార్థ సిద్ధ్యర్థం మమ శ్రౌత స్మార్త నిత్యకర్మానుష్ఠాన యోగ్యతా ఫల సిద్ధ్యర్థం నూతన యజ్ఞోపవీత ధారణం కరిష్యే॥

దేవస్యత్వేత్యస్యైతరేయ స్సవితాశ్వినౌ పూషాచయజుః ॥ (యజ్ఞోపవీతమాదాయ)

దేవస్యత్వా సవితుః ప్రసవేశ్వినోర్బాహుభ్యాం పూష్ణోహస్తాభ్యామ్॥

ఆపోహిష్ఠేతి తృచస్యాంబరీష స్సింధుద్వీప ఆపో గాయత్రీ । (జలేన సంప్రోక్ష్య)

ఆపోహిష్ఠా మయోభువస్తాన ఊర్జేదధాతన ।మహేరణాయ చక్షసే ॥

యోవశ్శివతమో రసస్తస్య భాజయతే**2**హనః ।ఉశతీరివ మాతరః ॥

తస్మాఅరంగ మామవో యస్యక్షయాయ జిన్వథ।ఆపోజనయథాచనః॥

అగ్నిమీళ యితి వైశ్వామిత్రో మధుచ్ఛందా అగ్నిర్గాయత్రీ॥

అగ్నిమీళే పురోహితం యజ్ఞస్య దేవమృత్విజమ్।హోతారం రత్నధాతమమ్॥

ఓంకారం ప్రథమ తన్తౌ న్యస్యామి।

అగ్నిందూతమిత్యస్య కాణ్వో మేధాతిథిరగ్నిర్గాయత్రీ॥

అగ్నిందూతం వృణీమహే హోతారం విశ్వవేదసమ్।అస్యయజ్ఞస్య సుక్రతుమ్॥

అగ్నిం ద్వితీయ తన్తౌ న్యస్యామి।

సోమోధేనుమిత్యస్య గౌతమస్సోమ స్త్రిష్టుప్ ॥

సోమోధేనుం సోమో అర్వన్తమాశుం సోమోవీరం కర్మణ్యం దదాతి ।

సాదన్యం విదథ్యం సభేయం పితృశ్రవణం యోదదాశదస్మై ॥

సోమం తృతీయ తన్తౌ న్యస్యామి॥

నమో అస్తు సర్వేభ్య ఇతి మైత్రావరుణిర్వసిష్ఠః ప్రస్వాపిన్యుపనిషత్సర్పో2నుష్టుప్॥

నమో అస్తు సర్పేభ్యో యే కే చ పృథివీమను।

యే అన్తరిక్షే యే దివితేభ్యస్సర్పేభ్యో నమః॥

నాగాన్ చతుర్థ తన్తౌ న్యస్యామి॥

ఉదీరతామితి యామాయన శ్శంఖః పితరస్త్రిష్టుప్॥

ఉదీరతామవర ఉత్పరాస ఉన్మధ్యమాః పితరస్సోమ్యాసః।

అసుం య ఈయురవృకా ఋతజ్ఞాస్తేనో2వన్తు పితరో హవేషు॥

పితౄన్ పంచమ తన్తౌ న్యస్యామి॥

ప్రజాపత యిత్యస్య ప్రాజాపత్యో హిరణ్యగర్భః ప్రజాపతి స్త్రిష్టుప్॥

ప్రజాపతే నత్వదేతాన్యన్యో విశ్వాజాతాని పరితాబభూవ ।

యత్కామాస్తే జుహుమస్తన్నో అస్తు వయంస్యామ పతయోరయీణామ్ ॥

ప్రజాపతీన్ షష్ఠ తన్తౌ న్యస్యామి॥

తవవాయో ఇత్యస్యాంగిరసో వాయుర్గాయత్రీ ॥

తవవాయవృతస్పతే త్వష్టుర్జామాతరద్భుత ।అవాంస్యా వృణీమహే ॥

వాయుం సప్తమ తన్త్రౌ న్యస్యామి॥

అష్టౌదేవా వసవస్సోమ్యాసః।చతస్రోదేవీ రజరాశ్ర విష్టాః।

తేయజ్ఞం పాంతు రజసః పరస్తాత్।సంవత్సరీణ మమృతగ్గ్ స్వస్తి॥

వసూన్ అష్టమ తన్త్రౌ న్యస్యామి॥

ఇంద్రంవ యిత్యస్య మధుచ్ఛందా ఇంద్రో గాయత్రీ ॥

ఇంద్రంవో విశ్వతస్పరి హవామహే జనేభ్యః ।అస్మాకమస్తు కేవలః॥

ఇంద్రం నవమ తన్త్రౌ న్యస్యామి॥

ప్రాణానాం గ్రన్థిరసి రుద్రోమావిశాన్తకః।తేనాన్నేనాప్యాయస్వ।నమో

రుద్రాయ విష్ణవే మృత్యుర్మే పాహి॥

ప్రణవస్య పరబ్రహ్మ ఋషిః।పరమాత్మా దేవతా।దైవీగాయత్రీ ఛందః।వ్యాహృతి మంత్రస్య ప్రజాపతిః ప్రజాపతిర్బృహతీ।తత్సవితురిత్యస్య విశ్వామిత్ర స్సవితా గాయత్రీ॥దశ గాయత్రీ జపే వినియోగః॥

ఓం భూర్భువస్సువః ।తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి ।ధియో యోనః ప్రచోదయాత్ ॥

ఉదుత్యమితి కాణ్వః ప్రస్కణ్వస్సూర్యో గాయత్రీ॥
చిత్రందేవానామితి కుత్సస్సూర్య స్త్రిష్టుప్॥
తచ్చక్షురిత్యస్య మైత్రావరుణిర్వసిష్ఠ స్సూర్యః పుర ఉష్ణిక్॥

ఉదుత్యం జాతవేదసం దేవంవహన్తి కేతవః।దృశే విశ్వాయ సూర్యమ్॥

చిత్రం దేవానాముదగాదనీకం చక్షుర్మిత్రస్య వరుణస్యాగ్నేః।

ఆప్రాద్యావా పృథివీ అంతరిక్షం సూర్యఆత్మ జగతస్తస్థుషశ్చ॥

తచ్చక్షుర్దేవహితం శుక్రముచ్చరత్।

పశ్యేమ శరదశ్శతం జీవేమ శరదశ్శతమ్॥

భూర్భగ్నించ పృథివీంచ మాంచ।త్రీగ్శ్చలోకాన్థ సంవత్సరంచ।ప్రజాపతి
స్త్వా వసాదయతు।తయాదేవతయా2జ్గిరస్వద్ధువాసీద।భువోవాయుంచాన్త
రిక్షంచ మాంచ।త్రీగ్శ్చలోకాన్థ సంవత్సరంచ।ప్రజాపతిస్త్వా వ సాదయతు।
తయాదేవతయా2జ్గిరస్వద్ధువాసీద।స్వరాదిత్యంచ దివంచ మాంచ।త్రీగ్
శ్చలోకాన్థ సంవత్సరంచ।ప్రజాపతిస్త్వా వ సాదయతు।తయాదేవతయా2జ్గి
రస్వద్ధువాసీద।భూర్భువస్స వశ్చన్ద్రమసంచ దిశశ్చ మాంచ। త్రీగ్శ్చలోకా
న్థ సంవత్సరంచ।ప్రజాపతి స్త్వా వసాదయతు।తయాదేవతయా2జ్గిరస్వ
ద్ధువాసీద।

అసునీత యిత్యస్య గౌపాయనా బంధ్వాదయో2సునీతి స్త్రిష్టుప్ ॥ యజ్ఞోపవీతదేవతా ప్రాణప్రతిష్ఠాపనేవినియోగః ॥

అసునీతే పునరస్మాసు చక్షుః పునః ప్రాణమిహనో ధేహి భోగమ్ ।
జ్యోక్పశ్యేమ సూర్యముచ్చరన్త మనుమతే మృళయాన స్వస్తి ॥
అమృతంవైప్రాణా అమృతమాపః ప్రాణానేవ యథాస్థాన ముపహ్వయతే॥
యజ్ఞోపవీతదేవతా ప్రాణప్రతిష్ఠా ముహూర్తస్సుముహూర్తో2స్తు॥
ఆత్వావహన్తు హరయస్సచేతస శ్వే వైతైరశ్వై వ స్సహకేతుమద్భిః
వాతాజవైర్బలవద్భిర్మనోజవైరాయాహి శీఘ్రం మమ హవ్యాయ శర్వోమ్॥
యజ్ఞోపవీతదేవతాయై నమః।స్థిరోభవ।వరదోభవ।సుముఖోభవ।సుప్రసన్నోభవ।స్థిరాసనంకురు॥

(యజ్ఞోపవీతానికి లఘు షోడశోపచార పూజ చేయాలి.)

ఆచమ్య॥(ఓం కేశవాయ స్వాహా..........శ్రీకృష్ణాయ నమః)

మమ శ్రౌతస్మార్తనిత్యకర్మానుష్ఠానయోగ్యతాఫలసిద్ధ్యర్థం ప్రథమయజ్ఞోపవీతధారణం కరిష్యే॥

యజ్ఞోపవీతమిత్యస్య పరబ్రహ్మ పరమాత్మా త్రిష్టుప్॥

యజ్ఞోపవీతం పరమం పవిత్రం ప్రజాపతేర్యత్సహజం పురస్తాత్ ।

ఆయుష్యమగ్ర్యం ప్రతిముంచ శుభ్రం యజ్ఞోపవీతం బలమస్తు తేజః ॥

ఆచమ్య॥(ఓం కేశవాయ స్వాహా..........శ్రీకృష్ణాయ నమః)

మమ గృహస్థాశ్రమ యోగ్యతా ఫలసిద్ధ్యర్థం ద్వితీయ యజ్ఞోపవీతధారణం కరిష్యే॥

(యజ్ఞోపవీత మంత్రం)

ఆచమ్య॥(ఓం కేశవాయ స్వాహా..........శ్రీకృష్ణాయ నమః)

మమ ఉత్తరీయార్థం తృతీయ యజ్ఞోపవీతధారణం కరిష్యే॥

(యజ్ఞోపవీత మంత్రం)

ఆచమ్య॥(ఓం కేశవాయ స్వాహా..........శ్రీకృష్ణాయ నమః)

మమ దానార్థం చతుర్థ యజ్ఞోపవీతధారణం కరిష్యే॥

(యజ్ఞోపవీత మంత్రం)

ఆచమ్య॥(ఓం కేశవాయ స్వాహా..........శ్రీకృష్ణాయ నమః)

మమ ఆపన్నివారణార్థం పంచమ యజ్ఞోపవీతధారణం కరిష్యే॥

(యజ్ఞోపవీత మంత్రం)

ఆచమనమ్।ప్రాణాయామమ్।

మమ ఉపాత్త సమస్తదురితక్షయ ద్వారా శ్రీపరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం నూతన యజ్ఞోపవీత ధారణ సమయే యథాశక్తి గాయత్రీ మహామంత్రజపం కరిష్యే॥

(గాయత్రీ మంత్రజపం చేయాలి)

జపం పూర్తి అయిన తరువాత పాతజంధ్యాన్ని వారి ఆచారం ప్రకారం పైనుండికానీ క్రిందినుండికానీ తొలగించునపుడు ఈ శ్లోకాన్ని పఠించాలి.

ఉపవీతం భిన్నతంతుం జీర్ణం కశ్మల దూషితమ్।

విసృజామి యశో బ్రహ్మవర్చో దీర్ఘాయురస్తుమే॥

మరోమారు – ఆచమనమ్।ప్రాణాయామమ్।

మమ ఉపాత్త సమస్తదురితక్షయ ద్వారా శ్రీపరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం యథాశక్తి గాయత్రీ మహామంత్ర జపం కరిష్యే॥

(గాయత్రీ మంత్రజపం చేయాలి)

———×———×———